

Iskaja vsak četrtak in
velja s poštnino vred ali
v Mariboru s pošilja-
njem na dom za celo le-
to 82 D, pol leta 16 D,
četrt leta 8 D. Izven Ju-
goslavije 56 D. Naroč-
nina se pošlje na uprav-
ništvo Slov. Gospodar-
ja v Mariboru, Koroš-
ka cesta 5. List se do-
pošilja do odpovedi.
Naročnina se plačuje v
naprej. — Telefon inter-
urban št. 113.

Posamezna številka stane 1.50 dln.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Maribo-
ru, Koroška cesta št. 5.
Rekopisi se ne vračajo.
Upravništvo sprejema
naročnine, userate in
reklamacije.

Cene inseratov po do-
govoru. Za večkratne
oglasne primeren popust.
Nezaprtne reklamacije se
poštne proste.

Cekovni račun poštne
urada Ljubljana 10.608.
Telefon interurb. št. 113.

44. številka.

MARIBOR, dne 15. oktobra 1925.

59. letnik.

Pogajanja za mednarodno varnost.

Oči političnega sveta so te dni obrnjene proti ma-
lemu mestu Locarnu, ki leži ob Lago Maggiore (ob Vel-
kem jezeru) v italijanskem delu Švice.

V tem mestu so se zbrali ministri Anglije, Francije,
Belgije in Nemčije, da se posvetujejo med seboj, kako bi
najboljše zagurali mir v Evropi. Prišla sta tudi ministra
zunanjih zadev Poljske in Čehoslovaške, toda ne toliko kot
sodelujoča člana te ministrske konference z odločujočim
glasom, marveč kot zastopnika svojih držav s pravom na-
svetodavstva.

Vprašanja, okoli katerih se sučejo razgovori v Locar-
nu, niso nova, marveč segajo nazaj v dobo, ko so po za-
ključku svetovne vojne bile sklenjene mirovne pogodbe,
ki so spremenile politično zemljepisno karto Evrope.

Mirovne pogodbe, zlasti ona v Versaillesu blizu Pa-
riza, katera se zlasti tiče Nemčije in njenega razmerja do
Francije, niso mogle rešiti vseh vprašanj, ki zadevajo nove
prilike v Evropi. Ta vprašanja so ostala odprta od Versail-
lesa do Locarna. Vmes pa je bilo vse polno internacional-
nih (mednarodnih) konferenc in razgovorov med ministri
in vodilnimi državniki raznih držav, ki so bile posvečene
rešitvi teh vprašanj. Bili so samo razgovori, do povoljne
rešitve ni prišlo.

Da sedaj zboruje ministrska konferenca v Locarnu, je
povzročila Anglija. Ako bi bila zmagala politična zamisel
Francije, bi vprašanja, s katerimi se sedaj peča konferen-
ca v Locarnu, morala rešiti Zveza narodov, ki ima svoj se-
dež v švicarskem mestu Ženevi. Zveza narodov bi naj re-
šila vse važnejše spore, ki se pojavljajo med narodi in ki
bi mogli voditi do oboroženega spopada med nekaterimi
državami. V to svrhu je Zveza narodov lansko leto izdelala
poseben načrt — takozvani ženevski protokol —, po kate-
rem bi se naj rešila vsa težavnejša politična vprašanja med
državami ter se na vsak način preprečila vojna, ker bi se
vse države obvezale s splošno in vseobčo pogodbo, da
bodo vse sporne točke rešile mirnim potom ter preprečile
izbruh vojne, ako treba, z oboroženo silo.

Ta ženevski protokol in v njem obsežna vseobča po-
godba pa ne ugaja angleški politiki, ki si nikakor ne da
vezati rok za vse slučaje. Mesto vseobče mednarodne po-
godbe priporočajo Angleži poedine pogodbe med posa-
meznimi državami. Da bi prišlo do take pogodbe med Nem-
čijo in Francijo, zato se je sklicala ministrska konferenca
v Locarnu.

Nemčija ni šla v Locarno z veselim srcem. Ako ona
sklene varnostno pogodbo s Francijo in tudi s Poljsko in

Čehoslovaško, mora njena mednarodna politika kreniti na
druga pota, nego jih je hodila doslej. Odpovedati se mora
prenapetemu nemškonacionalnemu pohlepu po pokrajinah,
katere je vsvetovni vojni izgubila zlasti na Francijo in
Poljsko. Odpovedati se mora političnemu in gospodarske-
mu imperializmu (vlastoželjnosti) napram drugim državam,
osobito napram slovanskim državam. Taka odpoved je tež-
ka, in zelo jo otežkujejo nemški nacionalci, ki sedaj i-
majo v Nemčiji prvo besedo. Da bi Nemcem še bolj otež-
kočil pot v Locarno, je ruski ljudski komisar za zunanje
zadeve Čičerin prišel v Berlin.

Dosedaj se je Nemčija v zunanji politiki dokaj nasla-
njala na sovjetsko Rusijo, s katero je l. 1922 v Rapallu
napravila politično pogodbo, kateri je te dni sledila tudi
trgovska pogodba. Nemčiji je takrat ta pogodba bila po-
godu, ker jo je dvignila iz politične osamljenosti, Rusiji
pa je prinesla ojačenje v njeni borbi zoper angleško sve-
tovno politiko. Pot v Locarno je rusko-nemško zvezo spravi-
la v nevarnost. Zato je Čičerin prišel v Berlin, predno
sta nemška ministra dr. Luther in dr. Stresemann odpoto-
vala v Locarno. Nemčija je sedaj v ulogi neveste, za ka-
tero se potegujeta dva ženina. Ali se bo odločila za Rusa,
ali za Angleža? Pot v Locarno jo je približala Angležu in
njegovemu političnemu območju. Ne bi pa rada pretregala
vseh vezi z Rusom, makar je boljševik. Zato se bo trudila
ostati nekako v sredini, ljubimkati z obema ter od obeh
prejemati darove. Samo če se ji po ta dvolična uloga
posrečila.

Pogodba med Francijo in Nemčijo še ne bi delala to-
liko težav, kakor ona med Nemčijo in Poljsko. Nemčija še
ni pustila misli o korigiranju (popravljanju) svojih držav-
nih mej proti Poljski, od katere bi rada dobila Šlezijo na-
zaj in zaprla poljski koridor proti morju. Nadalje tudi ni
Nemčiji po volji jamstvo Francije za pogodbo med Nem-
čijo in Poljsko ter med Nemčijo in Čehoslovaško. Nemčiji
tudi ne ugaja Zveza narodov po sedanjem ustroju, in zato
se brani vstopiti v njo, ker si noče dati vezati rok. Ako bo
Nemčija prisiljena pristopiti Zvezi narodov pod istimi po-
goji, kakor druge države, bo morala opustiti dosedanje
nemškonacionalistično havdihnjeno politiko pritožb, prote-
stov in zahtev.

Z obžalovanjem opazujemo, da naša država in njena
vlada ni udeležena pri razgovorih in pogajanjih, ki se zdaj
vršijo za ostvarjanje varnostnih pogodb in novih političnih
smernic v mednarodni politiki. Nemčija se ni odpovedala
zahtevam po korigiranju svojih državnih mej proti tej ali
drugi državi. Ona je celo temu naklonjena, da se njene
državne meje korigirajo s priklopitvijo Avstrije ter se nje-
ni državni mejniki postavijo na Karavankah in pri Špilju.

Ali bo naša vlada kakor doslej, tako tudi odslej križem
rok mirno gledala, kako se ustvarjajo nove razmere v med-

narodnih in meddržavnih odnosih? Ali bo ostala brezdel-
na ter ne bo tudi v bodoče storila ničesar, da bi se mej-
niki tujih držav, ki so zabiti v naše narodno telo, presta-
vili tako, kakor to zahtevajo narodna in gospodarska ne-
čela? Ali bo naša vlada nadalje mirno gledala, kako naši
slovenski bratje na Koroškem in v Italiji vedno bolj tonejo
v nemškem in italijanskem morju? Kje so pa varnostne
pogodbe za naše slovenske brate, ki so ločeni od nas ter
izpostavljeni nevarnosti narodne smrti?!

Izvoz vina v Avstrijo.

Prijaznosti g. Ivana Mohoriča, bivšega drž. pod-
sekretara in tajnika trgovske in obrtniške zbornice v
Ljubljani se imam zahvaliti, da sem dobil vpogled v
trgovinsko pogodbo, ki je bila sklenjena med kraljevino
SHS in republiko Avstrijo.

Zanimale so me v prvi vrsti določbe, nanašajoče se
na proizvode našega vinarstva in sadjarstva, katere
lahko izvažamo. Imenovan gospod mi je delo zelo olaj-
šal s tem, da mi je tvarino, ki me je zanimala, v precej
debeli knjigi, vsebujoči tudi razne zapisnike, z veliko
naglostjo vnaprej primerno označil.

Besedilo pogodbe nanašajoče se na izvoz proiz-
vodov vinarstva in sadjarstva je sledeče:

Br. avstr. car. tarife	Predmet	Carina v zl. kronah od 100 kg
iz 86	Močne alkoholne pijače:	
a)	Maraskin	200.—
b)	Slivovica	150.—
iz 87	Vino in vinski mošt:	
a)	v sodih:	
	vina, ki vsebujejo nad 13 prostornih % alk. (izvzemši koncentrirana vina)	30.—
	vina brez ozira na vsebino alkohola (torej pod 13%) iz mariborske in ljub- ljanske oblasti letno največ 40.000 hl črnega (rudečega) vina in 40.000 hl be- lega vina	30.—
b)	v steklenicah:	
	vina, ki vsebujejo nad 13 prostornih % alkohola (izvzemši koncentrirana vina)	80.—
iz 33	Grozdje sveže v košaricah iz zabojih v težini nad 5—15 kg	15.—
iz 35	Sadje ne posebej označeno, sveže:	
a)	fino namizno sadje:	
	jabolka, hruške, kutine, marelice	5.—
	črešnje, višnje	5.—

Dolgo je strmel Arnot na nežno dekliško pisavo.
Veselo upanje je zvenelo iz vseh vrst. Tako pač piše
mlado dekle, ki ima srce polno lepih nad, si je mislil.

V resnici pa so izbrane Inine besede le slabo pri-
krivale prepričanje, da od odhajajočih nihče več ni
verjel na njegovo vrnitev.

Zakaj ga niso prišli vnovič iskat, če so bili tako za
trdno prepričani, da ga je beli junak rešil? Zakaj niso
vsaj posadke pustili pri koči? Zakaj mu niso v pismu
obljubili, da se vrnejo in ga poiščejo —? Arnot, čast-
nik francoske vojne mornarice, je dobro vedel, da kri-
žari vsakih par tednov v teh vodah kaka bojna ladja,
francoska ali pa angleška.

Niso več upali na njegovo rešitev in Inino pismo je
bilo zgolj vljudnost —.

Tako je premišljeval in ugibal. Morebiti vidi pre-
črno, si je prigovarjal, morebiti da samota in zapuše-
nost tlačita njegovo dušo —. Pa pomagati si ni mogel.

Obup in bridkost sta ga prevzela, vrgel se je na le-
žišče in si zakril obraz.

Ura ali kaj je minila.

Tedaj je nenadoma dvignil glavo in napeto po-
slušal.

Ali ni nekaj zaškrtalo pri vratih —? Kot bi kdo
poskušal odpreti.

Arnot je planil k mizi, zgrabil puško in napel pete-
lina.

Mrak se je delal, tema je bila v koči, pa videl je,
kako se je premaknil zapah.

Arnotu so vstajali lasje —.

Vrata so se nalahno odprla. Zunaj je nekaj stalo —.

Arnot je pomeril skozi špranjo in sprožil.

Ine Porter.

Džungla I. del se dobi v ponatisu v prodajalni Cirilove
tiskarne. Cena 18 D, s poštnino 19.50 D.

LISTEK.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Strah pred samoto in zapušenostjo ga je prevzel.
Kolena so se mu zašibila, stresel se je. Slab je še bil,
par dni komaj je minilo, da je vstal iz težke boleznii, —
še moža krepkih živcev in zdravih moči bi streslo, če
bi se znašel v takem obupnem položaju.

Sam v strahoviti džungli, v vedni nevarnosti pred
divjimi roparicami in pred morebiti še hujšimi ljudmi,
nobenega človeka blizu, ki bi mu pomagal, ki bi z njim
govoril, brez upa na rešitev —!

Strašno je bilo!

Arnot je stopil v kočo in zaklenil vrata za seboj.
Vojak je bil, pogumen mož. Pa tudi najpogumnejšemu
bi upadlo srce, če ga vse zapusti.

Nabil je puško in jo položil poleg sebe na mizo,
pripravljen je hotel biti za vsak slučaj.

Nato je vzel pismo in ga odprl. Pisava je bila
ženska.

Bral je pa tole.

Gospodu poročniku Arnotu!

Upam da dobite tole moje pismo še kedaj v
roke. Ne morem si misliti, da bi se neznanemu be-
lemu junaku, ki Vam je hitel na pomoč, ne posre-
čilo rešiti tudi Vas, kakor je rešil mene iz rok
črncev. Zaupam na njegovo moč in na njegov po-
gum, zaupam pa tudi v Boga, ki ne more dopustiti,

- Breskve 8.—
b) ostalo:
jabolka in hruške alla rinfusa 2.—
slive 1.—
Iz 36 Sadjje pripravljeno:
a) slive, sušene na katerikoli način:
1. Nezavite ali v zavitkih od 35 kg in več skupne teže 6.—
2. V drugih zavitkih 8.—
b) ostalo sadje, sušeno na katerikoli način:
jabolka, hruške, sušene, nebeljene 6.—

V končnem zapisniku o parafiranju trgovinske pogodbe je dodatek, ki določa, da se sme v slučaju, da kontingent črnega vina ni izčrpan, 50% neizčrpanega ostanka izvoziti belo vino.

Zanimivo in velike gospodarske važnosti za obmejno kmečko prebivalstvo je sporazum, s katerim se urejuje obmejni promet. Navesti hočemo tu v izvlečku določbe sporazuma, nanašajoče se na naše vinarstvo in sadjarstvo.

Člen 1. sporazuma govori o obojestranski 10 km coni.

Člen 2. sporazuma se glasi:

V medsebojnem prometu so prosti od vseh uvoznih in izvoznih carin, dajatev in vseh taks spodaj navedeni in obmejni coni pridelani predmeti in kmetijski proizvodi:

Sveže sadje, obsegajoče tudi grozdje, sušeno sadje, sveža zelenjava, sveže mleko itd. (vino ne).

Obmejna cona na strani SHS obsega občine:

Madjaševci	Krčevina
Martinje	Kamnica
Boreča	Stubovci? (menda Stubovci)
Sulinci	Pekre
Petrovci	Limbuš
Stanjevi	Bistrica pri Rušah
Kovačevci	Ruše
Poznanovci	Selnica ob Dravi
Bodonci	Činžat
Šalamenci	Rudeči breg
Pucinci	Janžev vrh
Murska Sobota	Sv. Anton na Pohorju
Krog	Sv. Primož
Veliki Bakovci	Vuzenica
Vučjaves	Trbonje
Bučevci	Otiški vrh
Okoslavci	St. Janž nad Dravogradom
Sv. Jurij na Ščavnici	Polit. srez Prevalje izvz.
Grabonjš	kat. obč. Podgora
Ivanjci	Solčava
Sv. Benedikt	Jezersko
Ročica	Kokra
Kremberg	Sv. Katarina
Ledinček	Sv. Ana
Gašteraj	Leše izvzemši kat. občine
Malna	Pirešica
Partinje	Begunje
Sentjakovski dol	Lesce
Vukovski dol	Breznica
Jarenina	Zgornje Gorje
Od občine Pesniški dvor	Dovje
kat. občini Gačnik in Jelenice	Kranjska gora
Od občine Lajtersberg	Rateče
kat. občini Leitersberg in Pečehova	

Prišel je žid v Ljubljano, je mislil, da v zaspano prinesel bo novost.

Ponujal laške fige in razne migomige, kdo mara za norost?

Ponujal je mazila, sleparska razna mila, a kupil nihče nil

Pri nas »Gazela« milo si svet je priborilo, vse drugo nam smrdilo

Saj je svetovnoznano napravilo Ljubljano, zato ga vse častil

Občine, ki leže med prej navedenimi občinami in državno mejo, spadajo istotako v obmejno cono.

Zeleti je, da bi obmejno prebivalstvo že letos izdatno izkoristilo ugodnosti, ki mu jih nudi trgovinska pogodba, osobito kar se tiče grozdja in sadja.

Poleg določb trgovinske pogodbe zanimajo naše vinske izvoznice gotovo tudi znižani izvozni železniški tarifi, ki veljajo od vseh postaj v državi do obmejnih postaj kakor tudi do morskih in rečnih pristanišč. Znižana izvozna tarifa se sme uporabiti za 10 tonske in večje vagone, velja pa za grozdno in sadno vino, vinski mošt in brozgo. Za dezertna vina ta tarifa ne velja.

Znaša po para za 100 kg:

km	Notr. prom.	Izvoz. tarifa
1—10	285	250
11—15	330	270
16—20	370	295
21—25	410	320
26—30	455	340
31—35	495	365
36—40	540	390
41—45	580	410
46—50	620	435
51—55	660	450
56—60	700	465

Na lokalnih železnicah: Ljutomer—Radgona, Slovenska Bistrica—Slov. Bistrica mesto, Velenje—Dravograd, Grobelno—Rogatec, Čakovec—Dolnja Lendava in Konjice—Zreče pa še pride zraven pribitek k prej omenjeni tarifi, ki znaša para za 100 kg:

km	Notr. prom.	Izvoz. tarifa
1—10	10	10
11—15	15	10
16—20	20	15
21—30	25	15
31—35	30	20
36—40	35	20

Pri izvozu vina se pri nas ne plača nobena carina. Naše carinarnice zaračunajo samo:

1. Žigovino od soda 10 par v zlatu, to je 1.10 D v srebru (papirju).

2. Poslovno dažbino 22 para v srebru (papirju) od 100 kg brutto.

Za vrnjeno prazno vinsko posodo se ne plača nič toda navesti se mora v deklaraciji pri izvozu, da se posoda vrne.

Iz vseh teh in že objavljenih podatkov si lahko vsak zanimanec sam izračuna stroške, ki so v zvezi z izvozom vina. — J. Zabavnik.

Poročilo o vinarskem potovanju po Nemčiji in Avstriji.

(Nadaljevanje in konec.)

23. julija 1925:

Potovanje na Mainz. Tu sem obiskal hiesko državno vinarsko demeno. Od tu sem se odpeljal v Oppenheim, Nierstein, Worms, da si ogledam državne vinograde. Razsežni nasadi so so v dobrem stanu in rast trte je tu močnejša nego ob renskem ozemlju. Tu pa žalibog nisem našel gospoda kmetijskega svetnika Mader-ja in sem se moral vrniti od 23. na 24. julija iz Mainza čez Frankfurt n. M. v Würzburg.

V Würzburgu sem si ogledal mestno domeno »Bürgerspital« in njeno prešnico s hidravličnimi prešami na električni pogon, kipilne kleti z vročevodno kurjavo, vinske kleti in klet za buteljke. Spodnje kleti so kanalizirane. V kanale so napeljeni strešni žlebovi z odvodnimi cevmi, po katerih ob deževju raz strehe odteka voda, da jih izpira in vzdržuje čiste.

Od tu sem se podal v blizu mesta ležeče vinograde mestne domene »Bürgerspital« in državne domene »Juliusspital«.

Tu sem imel prvokrat priliko opazovati pravo postopanje s poizkusi cepljenih trt v vinogradu. Rast cepljenih trsov je veliko močnejša od necepljenih. Mladje cepljenih trt na ameriških podlagah, kakor nap. X rup. 101^a, malbek X berland, i. dr. je kazalo žoltico, ki pa v mesecu avgustu izgine in listje postane zopet normalno zeleno. Tega vzroka ni iskati mogoče v preveliki množini apnenca, ki se tu nahaja v zemlji, marveč v suhoti tal in plitvem rigolanju. Globoko rigolanje — torej 80 cm in še več srednja globočina rigolanega jarka — po kakovosti spodnjih tal zemlje je potrebno, ker se vsled padavin poveča vlaga rigolane-

II.

Arnot in Trzan zapustita kočjo in potujeta v svet.

Trzan je sklenil, da se vrne v džunglo med svoje živali. Nobenega človeka noče več srečati, ničesar noče več videti, kar bi ga spominjalo na belo dekle.

Kar je sklenil, je tudi koj izvršil.

Ozrl se je krog sebe.

Arnot je bil v koči, vrata so bila priprta. Ne bo ga videl.

Neslišno je skočil po trati, šinil v drevje in izginil v pragozd.

Nikdar še ni potoval s tako divjo, brezobzirno naglico. Čutil je, da beži pred samim seboj, pred svojimi lastnimi mislimi.

Pa najsi je še tako hitel, njegove misli so bile z njim —

Globoko pod seboj je zapazil levinjo Saboro. Plazila se je skozi grmičje proti obrežju. H kočji gre, je pomislil.

Kako si bo Arnot pomagal, če ga napade Saboro? Ali pa gorila Bolgani, ali pa levinja Numa, ali pa šita, leopard —?

Trzanu se je ustavila noga.

»Kaj si, Trzan?« je glasno vprašal samega sebe. »Žival ali človek —?

Če si žival, boš storil, kar stori žival. Zapustil boš belega človeka, pa če tudi pogine v džungli. Šel boš svojo pot, kamor se ti zljubi.

Če si pa človek, boš branil belokožca. Tvojega rodu je. Ne boš ga zapustil, ker te je zapustila Ine —.

Trzan se je obrnil nazaj h koči.

Vse je bilo mrtvo na obali, tema se je delala.

Kje je Arnot —? Morebiti spi.

Rahlo je Trzan prijel za kljuko, čisto malo je odprl vrata.

Tedaj pa je počil strel, nekaj ga je udarilo ob glavo in nezavesten je padel z vrati vred v kočjo.

Ubogi Arnot je v svojem strahu mislil, da je planil v sobo divjak črnec, že je napol petelina, da bi vdrugič ustrelil, ko opazi v polumraku odprtih durí, da je dozdevni napadalec bele kože. In v istem hipu je tudi spoznal svojega Trzana.

Ustrelil je svojega rešitelja, edinega prijatelja v divji samoti —!

Z boleznim krikom je planil k njemu, padel na kolena, mu dvignil glavo in klical njegovo ime.

Nobenega odgovora ni bilo —.

V divjem strahu mu je razgalil usnjato obleko na prsih in nastavljal uho na srce.

Hvala Bogu, srce je bilo, mirno in zdravo in čvrsto.

Previdno je dvignil prijatelja, in ga nesel na posteljo. — Zaklenil je vrata, prižgal luč in preiskal rano.

Krogla je razorala kožo na lobanji. Rana je bila odurna in velika, Trzanov obraz je bil ves s krvjo zalit, lobanja sama pa ni bila prebita. Najbrž se je onesvestil le vsled zračnega pritiska in vsled silnega udarca krogla.

Arnot se je oddahnil. Stopil je po vodo, mu umil rano in obraz ter mu obvezal glavo.

Hladna voda je Trzana kmalu spet oživila, odprl je oči ter vprašaje in iznenaden gledal Arnota.

Ves vesel je skočil Arnot k mizi, vzel listič ter pismeno — Trzan še ni znal toliko francoščine — pojasnil prijatelju svojo usodno zmoto, ga prosil odpustanja in povedal, kako je vesel, da rana ni nevarna.

Trzan je prebral in se nasmejal. Sedel je, vzel papir in svinčnik ter napisal:

Da si videl, kake rane sta Bolgani in Kršak zadjala Trzanu, — smejal bi se tudi ti tej neznamni praski!

»Hvala Bogu!« je dejal Arnot in dal Trzanu Inino pismo.

Trzan je vzel pismo, ga obračal in ogledoval od vseh strani, pa žalostno odmajal.

»Seveda!« je vzkliknil Arnot in se udaril po čelu. »Rokopisa ne zna brati ubožec, francoščine pa tudi ne razume toliko!«

Koj je vzel svinčnik in papir, prevedel najvažnejše stavke pisma v angleščino ter jih napisal Trzanu v velikih tiskanih pismenkah. Uvodno ga je še tudi opozoril, da je pismo od belega dekleta, ki ga je on — Trzan — rešil in ki da mu je ime Ine Porter.

Sedaj je Trzan znal brati. Z velikim zanimanjem je prebiral črke in po nekolikem trudu je pismo tudi razumel.

Ko pa ga je prebral, mu je legla temna senca na obraz, molče je obsedel in celo uro je strmел v Arnotov prevod. Globoko v spomin si je zagrebel vse, kar je bilo v pismu napisano zanj.

Ni razumel belega dekleta.

Tako prijazna je bila z njim! Vabila ga je, naj gre z njo k belim ljudem! Ni sicer razumel, kaj mu je pravila tistikrat pri slovesu na robu džungle, pa videl je v njenih ljubeznivih očeh, da mu je naklonjena.

Zakaj ga ni počakala? Zakaj je odšla? Kako si je mogla misliti, da se on, Trzan, ne bo vrnil? Kdo bi mu naj branil —? Črnci? Kršak? Njemu, nepremagljivemu borcu in velikemu junaku —!

Ni je razumel.

Pa tudi samega sebe ni razumel.

Pred par urami še je hotel uiti in se za vedno skriti v džungli, nobenega človeka ni hotel več videti. Belo dekle ga je zapustilo —.

ga sveta in poskusi tako dolgo nadaljevati, dokler se ni ugotovila priležna podlaga za dotično ozemlje.

Obseg vinograda »Bürgerspitala« je 63 ha in drž. domene »Juliuspitala« pa 83 ha. Zasajen je po največ s silvancom in deloma z mozel-rizlingom, ki je v rasti močnejši in rodovitnejši nego renski rizling, toda kvaliteta je slabša.

Moški dobe od ure 45, ženske pa 35 pfenigov plače.

Predpoldan sem si ogledal kleti »Juliuspitala« pod vodstvom kmetijskega svetnika g. Hefnerja. Prešnica je moderno opremljena, kipilnica z vročevodno kurjavo, velike vinske kleti, ki vsebujejo nad 5000 hl vina.

Vino se tu goji za buteljke, ki se polni v takozvane »čutarice« (Bocksbeutel) z vsebino 0,7 l in pridejo kot take v promet.

Vršila se je tudi vinska pokušnja in sicer letniki 1921—1924. Vina so podobna našim, posebno silvanec; v splošnem so vina dobro gojena.

Popoldne se je okušalo vino pod vodstvom kmetijskega svetnika g. Näglerja v »Bürgerspitalu«. Ta vina so še boljša; letnik 1921 (izbor) prekaša onega v Geisenheimu.

V celoti sem dobil utis, da obe vzorno vzdržani domeni stojita pod spretnim vodstvom.

24.—25. julija 1925.

sem se vračal iz Würzburga na Dunaj. Popoldne dospel se v višjo vinarsko in sadjarsko šolo v Klosterneuburgu. Tu me je prijazen sprejel g. dvorni svetnik ravnatelj dr. Linsbauer, ki mi je radevolje razkazal vse učne prostore, laboratorije, prešnico in kleti.

Celokupen ustroj tega zavoda je dober, oviran je v njem le v toliko, ker je denarno premalo podprt. Zavodove nasade mi je razkazoval slučajno navzoči vodja državnih matičnjakov g. Bergmaier.

Trsnica je slaba, matičnjak je še v precej dobrem stanju in vinograd je zdrav, toda rez in poletno opravilo vinograda je pomanjkljivo. V tehničnem oziru sem ravno tu več pričakoval.

27. julija 1925:

V Langenloisu — Krems sem si ogledal pod vodstvom gg. ravnatelja Weigla in nadzornika Bauerja vinograde niž. av. kopačev (Hauer) v okolici trga Langenloisa, ki je bil pred kratkim povzdignjen v mesto in se je tozadevna slavnost vršila v zvezi s kmetijsko-obrtno razstavo.

Pri gg. Fischerju (Hauer) v Haindorfu in vinotrzcih v Langenloisu sem si ogledal prešnice in vinske kleti, ko prideš v podzemski rov, od katerega se kletni prostori odcepijo na več strani (krajevni običaji).

Trtni nasadi sestoje po večini iz zelenega veltlinca, rdečega vrha in silvanca. Vinogradi se vzgledno obdelujejo; škropljenje se je vršilo 6—9 krat z 1—2% raztopino galice ter trikrat žveplalo. Trte so popolnoma zdrave. Zemlja je naplavna to je iz glin, apna in peska (Löss).

V Langenloisu je tudi viničarska šola, in sicer je nastavljena začasno v tamošnji meščanski šoli. Šolska doba je enoletna. Sprejemajo se v isto 18 letni in starejši sinovi kopačev (Hauersöhne). Tudi tu se mi je nudilo, kar zadeva vinarstvo — mnogo zanimivega.

28. julija 1925.

Ogled vinogradov v Nussdorfu pod vodstvom g. Bergmaierja. Predvsem se je ogledal državni matičnjak, ki sestoje po večini iz berlandiere × riparije 5 BB in je eden najlepših matičnjakov. Iz tega matičnjaka se odda po 200 komadov ključev kopačem in vsak vinogradnik si mora sam pri vinogradu nasaditi mal matičnjak ter sam cepljenke vzgajati in vinograd zasaditi. Na ta način se lahko tudi mali posestnik ponaša s svojim lastnim pridelkom.

Razdalja trsa je 0,9 × 0,9 m ali pa 1 × 0,8 m. Nasadi sestoje po večini iz zelenega ali rdečega veltlinca, laškega rizlinga, silvanca, neuburgerja, rizlinga in malo sive portugalke.

Donos se računa na en joh 20—30 hl. Dnine so: moški 60—65.000 a. K in 1 in pol litra pijače, ženske 50—55.000 a. K in 1 in pol litra pijače pri 12 do 13 urnem delu, dočim pri 10 urnem delu odpade pijača. V soboto popoldne imajo omožene ženske pri celodnev nem plačilu prosto, da si opravijo svoje hišno delo.

V višjih legah, kjer vsebuje zemlja do 78% apnenca, so se sadile raznovrstne francoske podlage tudi berlandiere × riparija 5 BB, 27 B, 127, 125 a in 18 B. Razen berland. × rip. 5 BB so postale vse druge vrste klorotične in so se polagoma posušile. 5 BB se je dalje krepko razvijala in njen les je dobro dozorel vsako jesen. Imel sem priliko se prepričati na licu mesta, da so nasadi — cepljeni na 5 BB nenavadno močnejši od onih, na drugih podlagah cepljenih.

V 30 letnih vinogradih so se pojavile pred 6 leti prazna mesta. Tu so se dosadile cepljenke na 5 BB in čez 6 let so postale to mnogo močnejše nego so stare trte — kar je jasen dokaz, da je Koberjeva podlaga 5 BB najboljša za tamošnjo zemljo; pri nas bi se morala ista preizkusiti.

29. julija 1925.

V Gradcu sem posetil Zadružno klet, ki je v vsem prav dobro opremljena. Vina so pod vodstvom gospoda Trumerja v splošnem prav dobro gojena in so čistega okusa. Nakupna cena vin je 12—14.000 a. K, prodajna cena pa 17—23.000 a. K za liter. Buteljčno vino a 0,7 l se prodaja od 15.000 a. K naprej.

Bil sem tudi v kmetijski šoli v Grottenhofu, čiji predstojnik je g. dvorni svetnik ravnatelj Jentsch. V tem zavodu je po večini zastopano poljedelstvo, živinoreja, sadjarstvo in vrtnarstvo, medtem ko zavzame vinograd le malo parcelo tega posestva — miniaturna učnim svrham. V ostalem je vse v smotreni razvrstitvi in napravi vsled tega na človeka najboljši utis.

30. in 31. julija 1925.

Zadnja moja postojanka je bila v Silberbergu pri Lipnici v deželni sadjarski in vinarski šoli.

Od leta 1893 bivša deželna viničarska šola je postala v novembru 1918 deželna sadjarska in vinarska šola. Šolska doba traja tu od 15. januarja do 15. decembra.

Pod vodstvom gg. ravnatelja Brüdersa in strokovnega učitelja Schlagerja smo si ogledali vse nasade in prostore z opremo, kakor tudi pokušali dobro gojena sortna vina.

V poskusnem vinogradu se je škropilo 4 krat in 2 krat žveplalo. Isti se vzorno neguje in je brez vsake bolezni. Trtni nasad sestoje iz belega burgundca, rulanca, traminca, rizlinga, laškega rizlinga, ortlieberja, muškata-silvanca, muškata-damascenca, žlahtnine, modre portugalke, frankinje, črnega burgundca, barvarice in Trummerjevega sortimenta — cepljen na riparijo, rup. št. 9, rup. du Lot. in solonis.

V matičnjaku se neguje razen rip. Portalis in rup. št. 9 še berlandiere × rip. 5 BB. Kar se tiče zadnje imenovane podlage se dosedaj še ne more z gotovostjo konstatirati ali bo uspevala ali ne. Tudi ta zavod je v najlepšem redu in vse kulture v najboljšem stanju.

Končno bodi izražena iskrena zahvala vsem učnim zavodom, vinogradnikom in kletarjem za vsa prijazna pojasnila, zlasti pa še posebno poljedelskemu ministrstvu za blagohotno subvencijo, ki mi je s tem omogočilo to zanimivo vinarsko poučno potovanje.

olitični ogled.

DRŽAVA SHS.

V Beogradu že precej časa vsak dan čakajo na Pašičevo vrnitev. Tudi Radič je prišel v Beograd, govoril je veliko manj kot poprej, ker ni imel poslušalcev, a še vedno več kot preveč. O svojem vstopu v vlado in sicer na podpredsedniško mesto je govoril kot o gotovi stvari. Pašiča pa ni pričakal. Ker ob povratku v Zagreb ni dajal nobenih izjav, se sklepa, da je slabo glede njegovega vstopa v vlado in da zaenkrat še ne bo nobenih sprememb.

Skupščinsko zasedanje.

Iz krogov skupščinskega predsedstva prihaja obvestilo, da se skliče narodna skupščina 17. ali najpozneje 18. na dvadnevno izredno zasedanje. Redno se odpravi dne 20. t. m. s kraljevim ukazom. Narodna skupščina ima v rednem zasedanju predvsem izvoliti novo skupščinsko predsedstvo. Zatrjujejo, da se prvo podpredsedniško mesto odstopi radičevcem kakor tudi dve tajniški mesti.

Finančni odbor

se je sestel v ponedeljek. Poslanec dr. Kulovec je zahteval od finančnega ministra pojasnilo, kako to, da plačuje Slovenija za 100 odstotkov več, kot je predpisano v proračunu. Znana okrožnica finančnega delegata v Ljubljani, ki podžiga davčne uradnike k še bolj ostremu iztirjevanju, je znamenje, da je Slovenija postavljena v izjemnem položaju in da pri nas ne velja nobena pravica več. Dr. Kulovec vprašuje finančnega ministra, kaj sodi o znani okrožnici in kaj namerava ukreniti, da se takoj odstranijo neznosne krivice, ki jih trpi Slovenija pod sedanjim režimom.

Finančni minister je takoj odgovoril in izjavil, da je on naročil dr. Šavniku, da naj poostri davčno prakso, češ, da je opazil, da prihaja iz Slovenije nekoliko manj davkov kakor poprej. Minister je še trdil, da je Slovenija polna raznih podjetij in da je tako čisto prav, če več plača.

V GRČIJI

delajo generali zopet revolucijo. Vladni predsednik Pangalos je proglasil obsedno stanje nad celo državo, ker je vodstvo republikanske unije izdalo proglose na ljudstvo proti vladni samovolji. General Pangalos je potom republikanske unije prišel na vlado, sedaj se bo pa najbrž oklenil monarhistov.

NEMČIJA IN RUSIJA.

Pri zadnjih pogajanjih med Čičerinom in nemško vlado je prišlo do sporazuma za sklep trgovinske pogodbe med Nemčijo in Rusijo. Pogodba je bila podpisana v ponedeljek. Važna točka trgovske pogodbe je, da dovoljuje Nemčija Rusiji kredit v znesku 100 milijonov zlatih mark za nabavo nemških industrijskih izdelkov. Ta točka trgovske pogodbe pa ni posebno všeč Amerikancem, ki dajejo Nemčiji kredite s svoje strani. Amerikanci dolže Nemce, da posojajo od Amerike dovoljene kredite Rusiji naprej proti oderuškim obrestim. To ameriško naziranje utegne Nemčiji škodovati zlasti sedaj, ko se odpravlja predsednik nemške državne banke dr. Schacht v Ameriko, da izposluje od Amerike nove kredite za Nemčijo.

TURSKO-ANGLEŠKI SPOR.

Turški poslanik v Moskvi je imel daljšo konferenco s Karahanom, specialistom ruske vlade za vzhod. Dogovarjal se je z njim glede rusko-turškega dogovora. Karahan je baje izjavil turškemu poslaniku, da je sovjetska vlada mnenja, da mora Mosul pripasti Turčiji. Turški poslanik je nato izjavil, da Turška sicer ne želi vojne, da pa se bo z vsemi sredstvi uprla vsakemu poskusu, da se odtrga Mosul Turčiji.

Shodi naše stranke.

Shod Slovenske ljudske stranke pri Sv. Lovrencu na Pohorju se je preteklo nedeljo, dne 11. t. m., zelo lepo obnesel. Prostor gostilne g. Ozvalda so bili napolnjeni somišljenikov iz St. Lovrenca, Pušave in Brezna. Shodu je predsedoval vzgledni župan iz Činžata g. Hauptman. Posebno mnogo je bilo na shodu delavcev. Poročilo o političnem in gospodarskem položaju je podal narodni poslanec Franjo Žebot. Zborovalci so bili pozvani, da se izjavijo, ali soglašajo s politiko in taktiko Slovenske ljudske stranke in Jugoslovanskega kluba. Vsi navzoči so brez izjeme odobrili postopanje naših zoslanecev in so jim izrekli popolno zaupanje. Po shodu so ostali volilci delj časa v prijateljskem razgovoru.

Vurberg. Prav lepo zborovanje SLS smo imeli zadnjo nedeljo, dne 11. t. m. Namesto zadržanega našega poslanca Vesenjaka je govoril tajnik Kranjc. Najprej je spomnil na petletnico odcepitve koroških Slovencev in na krivice, ki se jim godijo pod Nemci na gospodarskem polju, v šoli in v cerkvi. Zborovalci so z vso odločnostjo izjavili, da hočejo koroškim bratom posvečati vedno posebno pozornost. Nato je govornik govoril o sedanjem političnem položaju. Zborovalci so izrazili Jugoslovanskemu klubu pohvalno zaupanje in prosili poslance, da se posebno zavzamejo za regulacijo Drave, da se rešijo ogrožena zemljišča.

V Gornji Radgoni je SLS v nedeljo, dne 11. oktobra, priredila političen shod. Zborovanje, ki je bilo prav dobro obiskano, je otvoril in vodil domači č. g. župnik Anton Kocbek. Poslanec dr. Hohnjec je zborovalcem raztolmačil važnejše dogodke zunanje politike ter podal temeljito in nazorno sliko notranjepolitičnega položaja v naši državi. Na političnih, kulturnih in gospodarskih posledicah centralizma je dokazal vso neumestnost in pogubonosnost centralistične državne ureditve. Zborovalci so poslančevim izvajanjem pritrdili z vseobčnim odobravanjem ter so njemu in vsemu Jugoslovanskemu klubu izrekli popolno zaupanje s pozivom, da vztraja v borbi za avtonomijo Slovenije. V nadaljnjih resolucijah so protestirali proti nezgodnemu navijanju davčnega vijaka v Sloveniji ter proti vsiljevanju kuluka od strani vladinih organov. Za Slovenijo so zahtevali krščansko-slovensko šolo. V posebni resoluciji so se zborovalci kot zastopniki Slovencev na severno-vzhodni meji Slovenije spominjali naših slovenskih trpečih bratov, ki so pod Avstrijo, izražujoč jim svoje iskrene pozdrave z željo, da vztrajajo v težki borbi za ohranitev slovenske narodnosti, hkrati pa tudi pozivljajočo vlado, da ukrene pri vladi Avstrije ali pri Zvezi narodov vse potrebno, da se koroškim Slovincem uveljavi pravica do svobodnega narodnega kulturnega in gospodarskega razvoja, ter da izvrši vse potrebne priprave za pridružitve koroških Slovencev narodnemu telesu celokupne Slovenije, ako ne prej, vsaj ob eventualni priključitvi Avstrije nemški državi. Ob tej priliki se bo tudi na štajerskem moralna državna meja v prilog Slovincem popraviti tako, kakor to zahtevajo narodnopisna in gospodarska načela.

Savinjska dolina. V nedeljo, dne 11. t. m., je poslanec dr. Hodžar zboroval popoldne na Polzeli, popoldne pa pri St. Petru v Sav. dolini. Dobro uspeša shoda sta pokazala, da je ljudstvo trdno v taboru SLS. Savinjšani ne marajo za razne Radiče itd., marveč izrekajo povsod zaupnice dr. Korošču in Jugoslovanskemu klubu.

Prireditve.

Sv. Tomaž pri Ormožu. V nedeljo, dne 25. t. m., prireditve vsi popoldne po večernicah pogledat lepo igro, ki je priredili Orli v prostorih g. Škerleca. Predstavljala se bo igra »Deseti brat« v petih dejanjih. K obilni udeležbi pri vsakem vremenu vas vabi orlovska mladina pri Sv. Tomažu. Bog živi!

Verzej. Dekliška zveza v Verzeju priredi v nedeljo, dne 25. t. m., v prostorih Marijanišča igro »Marijin dan« v 1 dejanju in »Izgubljen raj« v treh dejanjih. Začetek takoj po večernicah.

Polzela. Orlovski odsek na Polzeli priredi v nedeljo, dne 18. t. m., v dvorani g. Cimpermana dramatično predstavo. Na sporedu je »Učenjak«, veseloigra v treh dejanjih in »Anarhist«, burka v dveh dejanjih. Čisti dobiček je namenjen za knjižnico Prosvetnega društva. Prijatelji zabave in lepih knjig uljudno vabljeni! Bog živi!

Ako hočete postati srečni in bogati, kupite si srečke bogate loterije Katoliškega prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gorami, katere stanejo samo 5 dinarjev, in lahko v srečnem slučaju z isto zadenete novo, fino politirano pohištvo iz črešnjevkega lesa in sicer: 2 postelji, 2 nočni omarice, 1 omara, 1 umivalnik z zrcalom, 1 miza, 4 stoli in krasna podoba. Lahko pa tudi dobite nov šivalni stroj »Singer«, zofo in stole, 20 kg fine kave, 200 litrov bizelj-skega vina, vrečo fine moke, zaboj »Zlatorog« mila, klatro drv, tršno škropilnico, kolo (bicikl), daljnogled, svilene rute, čevlje, perilo, balo platna, pitane prašiča, servise itd., saj vseh dobikov je 250 v vrednosti 50.000 dinarjev. Zrebanje bo dne 8. decembra pod državnim nadzorstvom. Vse izžrebane številke se priobčijo v časopisih. Opozorja:

mo Vas, da ne zamudite te ugodne prilike. Še danes pišite na: Loterijski odbor Katoliškega prosvetnega društva pri Sv. Petru pod Sv. gorami, in priložite tolikokrat po 5 din., kolikor srečk si želite. Seveda je gotovo resnica, čim več kupite srečk, tembolj ste sigurni, da zadenete. Poskusite in ne bode Vam žal. Srečne božične praznike bode imeli kakor še nikoli. Posebno ženini in neveste, ne rinite sreče od sebe, ki se Vam ponuja. Svarimo Vas, da ne odlašajte! Srečke dobite tudi, če se oglasite v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru, ali pa v pisarni Prosvetne zveze v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 I. Iščejo se tudi razpečevalci srečk, kateri lahko pri prodaji dovolj zaslužijo.

Remšnik. V nedeljo, dne 18. t. m., bo na Remšniku igra »Čevljar.« Pridite v obilnem številu, kajti igra je res zabavna in podučljiva. Začetek popoldne takoj po večernicah. — Odbor.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Mladeniška Marijina družba pri Sv. Juriju ob Ščavnici vabi vse sosede in domačine na krasno igro v 5 dejanjih »Ne pričaj po krivem!«, ki jo uprizori v nedeljo, dne 25. t. m., popoldne po večernici v prid Marijanski knjižnici. Marijini družbeniki in družbenice, ne pozabite posetiti prireditve svojih tovarišev!

Kostrivnica. Katoliška misel se vedno bolj razvija in za zastavo krščanskih načel se zbira dan za dnem številnejša množica. Priča temu so številne, krasno uspele prireditve naših katoliških kulturnih društev. Na rožnensko nedeljo, dne 4. t. m., ki je obenem spominska nedelja posvetitve cerkve, katero je leta 1859 blagoslovil škof Ant. Slomšek, se je vršil v Kostrivnici velik orlovski tabor. Dopoldan se je vršilo zborovanje, katerega je vodil g. Turk, popoldan pa se je vršila dobro uspela javna telovadba naših Orlov.

Dijaška večerja v Mariboru.

Ko so v povojnem času cene za živila, stanovanja in druge potrebe izredno poskočile, marsikateremu podeželskemu fantu skoraj ni bilo več mogoče študirati. Dijaška kuhinja je skrbela za topele obede, a ravno mladim ljudje so še potrebni hrane. Da bi se temu nekaj opomoglo, je ravnatelj Cirilove tiskarne, msgr. dr. Jerovšek s pomočjo umrlega dr. Verstovška pred tremi leti ustanovil Dijaško večerjo. To ni bilo nikakšno formalno društvo. V začetku šolskega leta so se sešli nekateri srednješolski profesorji pri ustanovitelju, so prebrali prošilke in večinoma vsem prošilcem podelili dnevno toplo večerjo. Stroške za večerjo so na to zadavne pozive krili razni dobrotniki, predvsem mesto Maribor in okrajni zastop mariborski, Spodnještajerska ljudska posojilnica in nekateri drugi denarni zavodi; večinoma pa so se nabrale lepe svote pri raznih prilikah na deželi: gostijah, sedminah, blagoslovljanjih kapel, zvonov itd. S tem je bilo marsikateremu mladeniču študiranje sploh omogočeno.

Stroški so rasti, podpore so postajale redkejšje, tako, da je Dijaška večerja v šolskem letu 1924-25 imela stroškov čez 65.000 dinarjev, dohodkov nasproti pa samo 38.000 dinarjev. Porabili so se prejšnji prihodki in ostali primanjkljaj je velikodušno pokrili ustanovitelji Dijaške večerje iz svojega žepa. Ker še je za svoje človekoljubno delo imel druge neprijetnosti, je Dijaška večerja meseca avgusta t. l. likvidirala.

Pa zopet so prišli dijaki z lačnimi želodci; marsikateri je pričakoval zopet večerjo od Dijaške večerje — a te ni več. Nekateri mladino ljubi so se usmili obupanij dijakov in tako dobiva začasno 42 dijakov od 5. oktobra sem toplo večerjo, brez da bi se še znalo, odkod se bodo stroški, ki znašajo mesečno najmanj 5000 D. krili. Namerava se ustanoviti posebno društvo »Dijaška večerja« in ko to berete, je bržčas že »pripravljali odbor« na delu. Preden pa se društvo ustanovi, preteče nekaj časa, in akoravno imajo sedanjí voditelji že nekaj podpor — tako tudi znatno od prvega ustanovitelja, msgr. dr. Jerovška — obljubljenih, tako je vendar blagajnik, ki še začasno opravlja od prej svoje posle, precej suh in še ne ve, kako bode stroške kril, ter prosi vse dosedanje in nove dobrotnike, da prispejajo lačnim dijakom takoj na pomoč. Kakor hitro se bode društvo ustanovilo, bode se slavnemu občinstvu predstavilo po listih in naznanilo tudi naslov, kam se naj pošilja članarina in darovi. Začasno se še darovi za Dijaško večerjo lahko pošiljajo na naslov: »Dijaška večerja«, Cirilova tiskarna v Mariboru; lahko se pošlje tudi na upravo »Naše Straže« s pripisom, da je poslani denar za dijake. Položnice so vedno na razpolago. V imenu ubogih dijakov prosimo za pomoč! Blagajnik bivše Dijaške večerje.

Izkaz darov za Dijaško večerjo od začetka septembra do danes: Profesor dr. Močnik iz posebnega naslova 350 D. Na gostiji Pribožič—Molanovi v Raztezu v župniji Rajhenburg gostje nabrali 200 D. Ob priliki blagoslovljanja novega zvona v kapelici v Boracovi (Kapela) navzoči nabrali 165 D. Knjigovez Koračin v Mariboru 100 D. Dar g. Jožefa Uranker ob priložnosti, ko je njegov sin P. Aleksander Uranker pomnil primicijo na Laškem 100 D. Višji računski svetnik v p. g. Štefan Rojnik v Rogatu 100 D. Višji poštni kontrolor g. Franek Čuš v Mariboru 50 D. Velepodjetnik g. Janez Prebešek v Mariboru 50 D. Neimenovan dobrotnik po ravnatelju Živortniku 30 D. Vsem najprisernejša zahvala! Ker so nekateri mladino ljubi namen prejšnje Dijaške večerje zopet oživili in že sedaj dobi 42 dijakov zastoj večerjo, se vsi dosedanji in tudi novi dobrotniki prisrčno prosijo, da reč po možnosti podpirajo. Blagajna je še začasno v Cirilovi tiskarni v Mariboru, kam blagovolite pošiljati darove in prispevke. — Blagajnik.

Tedenske novice

PETLETNICA KOROŠKEGA PLEBISCITA.

V nedeljo, dne 10. t. m., je preteklo pet let, odkar smo vsled nesrečnega plebiscita (ljudskega glasovanja) izgubili velik in najlepši del naše slovenske domovine — našo Koroško! Takrat so Nemci z nasiljem, goljufijo, podkupovanjem in velikanskimi obljubami dosegli neznamno večino glasov ter jim je tako pripadla Koroška, ki bi po zgodovinskem in vsakem pravu morala biti naša. Koroško smo morali vsled določb mirovne pogodbe izprazniti in zasedli so jo Nemci. Za Slovence se je sedaj pričela križeva pot neznošnega preganjanja in trpljenja. Nemci so takoj pozabili vse obljube in pričeli na nečuten način zatirati naše ljudstvo. »Koroški Slovenec«, majhno glasilo naših bratov na Koroškem, kateremu se na čudežen način dovoljujejo, da izhaja, tiskati se pa ne sme na Koroškem, ampak na Dunaju, našteva ob petletnici plebiscita krivice, katere so Slovence zadele. Osebná prostost velja na Koroškem samo za Nemce. Slovenec je brezpraven. Nihče, kdor je glasoval za Jugoslavijo, ni bil po prihodu Nemcev varen življenja. Nešteti so morali pobegniti, zapustiti svojo rodno grudo, da so si rešili golo življenje. V Sloveniji je še danes vse polno koroških beguncev, posebno inteligentov, zlasti duhovnikov, kateri so sami pobegnili, ali so jih pa Nemci po strašnem mučenju naposled izgnali, da oropajo narod duševnih voditeljev ter ga lažje ponemčijo. Šola je postala popolnoma nemška. V Avstriji so imeli na Koroškem 28 slovenskih šol; dasiravno je Avstrija Slovence silno zatirala, kar smo tudi mi na svoji lastni koži občutili, je vendar priznala Slovincem na Koroškem vsaj par šol. In danes? Kljub določbam mirovni pogodbi so Nemci zaprli vse slovenske šole; šele zadnje čase so uvedli takozvane dvojezične šole, na katerih pa poučujejo slovenščino samo v prvem razredu in to nemški učitelji, ki slovenščine sploh niso zmožni. Kakšen je potem pouk, si lahko mislimo! Naša prosvetna in kulturna društva so bila Nemcem posebno v izpodtiko. Z nasiljem so dosedaj zatrli od 70 društev, ki so ob času plebiscita obstojala, že 30; ostala še komaj z največjo požrtvovalnostjo svojih članov izhajajo. Slovenskim posojilnicam, ki so zadnja opora našega življa, so napovedali Nemci oster boj. Ker jih s konkurenco ne morejo uničiti, so jim pričeli jemati posestva in to po nekem zakonu o takozvani »Wiederbesiedlung.« Za vsak prestopok zadene posojilnico drakonska kazen, tako da je že nekaj naših zavodov moralo prenehati z delovanjem. Pred sodiščem je Slovenec brezpraven; brez advokata se ne opravi ničesar. Slovenske advokate so izgnali, nemški pa si ne upajo Slovence zagovarjati, dasi jim diši slovenski denar, ker bi jih nemški šovinisti potem preveč preganjali. Tako ve vsak Slovenec, ki se pred sodiščem pravda z Nemcem, že vnaprej, da bo pravdo prav sigurno izgubil. Najhušje je prizadeto naše ljudstvo, ker so mu vzeli še slovensko besedo v cerkvi. V vseh strogo slovenskih župnijah so nastavljeni samo nemški duhovniki, pridiguje in spoveduje se samo nemško. Ni čuda, če se ljudstvo obrača od cerkve in če potem vera peša. Nemci dobro vedo, da bodo Slovence še lažje ponemčili, če jim omajajo versko prepričanje. — Vse te neštete krivice trpijo Slovenci že pet let. Dosedaj so se junaško upirali, toda napram takemu nasilju bo odpor končno odnehal, če jih ne podpremo dovolj mi, ki smo vsaj tako srečni, da lahko svobodno priznamo svojo narodnost.

Da oživi med nami zanimanje za naše nesrečne brate na Koroškem, je ob petletnici plebiscita organizirala Jugoslovanska Matica po celi Sloveniji »Koroški dan.« V Mariboru so se vršile spominske svečanosti tri dni. Naša Prosvetna zveza je kot prva priredila krasno obiskano »Koroški večer« v petek, dne 9. t. m., v dvorani Zadržne gospodarske banke. Krasen govor je imel na zbrane naš veliki pisatelj Finžgar. Govor objavimo v prihodnji številki v celoti. Naslednji dan, v soboto, je priredila v Narodnem domu Jugoslovanska Matica »Koroški večer«, na katerega je privrel ves narodni Maribor. Spominski govor je imel preč. g. profesor dr. Kovačič. Mariborski občinski svet se je v soboto popoldan sestel pod vodstvom župana dr. Leskovarja ter na svečani seji na njegov predlog imenoval dosedanjo Šolsko ulico v »Ullico 10. oktobra« v trajen spomin na krivico in nesrečo, ki nas je zadela pred petimi leti. Najveličastnejše je pa potekla velikanska manifestacija v nedeljo, dne 10. t. m. Nad 12.000 ljudi je korakalo v sprevodu po ulicah ter se zbralo na Glavnem trgu, kjer se je manifestacija zaključila s petjem koroških pesmi, godbo in govori. Prvi je govoril g. župan dr. Leskovar, za njim pa kot glavni govornik č. g. vseučilišni profesor dr. Rožman, ki je sam koroški rojak in begunec ter je iz lastnih izkušenj govoril o bedi in krivici, katero trpe naši bratje na Koroškem. »Koroški dan« je dosegel svoj namen: vzbudil je med našim narodom zopet zanimanje in sočustvanje za zaslužnjene brate, ki trpe pod Nemcem. Pri tem pa ne sme ostati, pomagati jim moramo v vsakem oziru, da se še nadalje upirajo uspešno nemškemu navalu, dokler končno tuda za nje ne nastopi čas osvobođenja!

Smrt bivšega voditelja SLS. V sredo, dne 7. t. m., je umrl zadet od kapi bivši voditelj SLS dr. Ivan Šusteršič. Rajni je bil rodom iz Kranja na Kranjskem in je po dovršeni gimnaziji in visoki šoli odprl odvetniško pisarno v Ljubljani. Bil je državni poslanec od leta 1896 in od tedaj tudi vodja Slovenske ljudske stranke do preobrata. Od leta 1912 je bil do zloma tudi deželni glavar Kranjske in si je ravno v tem dostojanstvu pridobil za Kranjsko v gospodarsko-kulturnem oziru neveljavne zasluge. Mi Slovenci Štajerci smo rajnega dr. Šusteršiča le malo poznali, ker mu je bila pred vsem glavna skrb njegova ožja domovina, skrb za druge kraje je prepuščal štajerskim in koroškim ter goriskim poslancem. Pogreb rajnega Šusteršiča je bil v Ljubljani in so se ga udeležili razni dostojanstveniki, prijatelji, znanci in ljubljanske množice.

Duhovniške vesti in spremembe. Preminul je zadnjo sredo na rojstnem domu župnije Št. Lovrenc na Dravskem polju mladi kaplan g. Anton Peršuh. Spravila ga je pod grudo jetika, na kateri je bolehal že dalje časa. Rajni se je rodil dne 6. 1. 1890 pri Sv. Lovrencu, gimnazijo in bogoslovje je študiral v Mariboru in primiciral je leta 1913. Kaplanoval je na štirih kaplanijah, a iz zadnje (Rečice na Paki) je moral na dopust, da si popravi zdravje, bilo je žali bog prepozno. Blagopokojni je bil radi vedno vesele narave priljubljen povsod, kjer je služboval. — Mrtvoud je zadel č. g. župnika v Lučah Franca Lekše. — Župnija Sv. Lovrenc na Pohorju je bila podeljena č. g. Janezu Oblak, kaplanu pri Sv. Benediktu v Slov. gor. — V Vidmu ob Savi je nastavljen kot kaplan primicijant č. g. Alojzij Zalar.

Carinska afera v Mariboru. Mariborska policija je zadnje čase prav posebno delavna. Obrnila je pozornost na delovanje nekaterih carinikov ter ugotovila upravičenost že dolgo časa obstoječe sumnje, da se ti cariniki pečajo z nečednimi, kaznivimi dejanji. Stali so v zvezi s carinskim posrednikom in špediterjem Hobacherjem. Hobacher je dobival iz Avstrije razno blago, največ svil, cariniki pa tega blaga niso zacarinili. Dobiček so si potem razdelili med seboj s Hobacherjem. Ta posel je cvetel že par let in udeleženci so seveda imenito živeli. Tako je policija ugotovila, da je neki carinik plačeval za svoje stanovanje in hrano 2000 dinarjev, dočim je imel samo 1800 dinarjev plače. Poleg tega je še razsipaval denar v baru in v kavarnah. Policija je v Mariboru aretirala pet carinikov ter špediterja Tončiča in tri brate Hobacher. V Zagrebu so pa aretirali nekega veletrgovca, ki je dobival iz Maribora nezacarinjeno blago. Nadalje so se izvršile aretacije v Dravogradu in v Prekmurju. Afera zavzema čimdalje večji obseg ter bo razkrila še marsikatero zanimivost iz življenja in dejanja naših carinikov.

Smrt blage matere pri Sv. Miklavžu na Drav. polju. V nedeljo, dne 4. t. m., je umrla v visoki starosti 87 let gospa Ana Florijančič, rojena Pišek, mati člana sosveta okrajnega zastopa g. Jakoba Florijančiča. Bila je vrla, versko in narodno zavedna mati in žena, ki je tudi v tem duhu vzgajala svoje otroke. Tri leta je bila večinoma v postelji. Blagi materi dodeli ljubi Bog večni mir in pokoj! Zalutajoč rodbini naše iskreno sočutje!

Novice od Sv. Antona v Slov. gor. Smrt je tista, ki privabi domov rojaka iz tujine, ki doma že dolgo ni obiskal. Tako je umrl g. dr. Vinkotu Močnik, profesorju bogoslovja v Mariboru, njegov č. v 84. letu starosti, in pohitel je, mu izkazati zadnjo ljubav. Isto ljubav je izkazal č. g. Jakob Gašparič svoji sestri Antoniji ter ostal tudi čez nedeljo pri nas. Zadel jo je kap. Zalujoči rodbini naše iskreno sočutje!

Somišljenikom šmarskega okraja sporočamo, da posluje tajnik SLS v Šmarju v novem Katoliškem domu vsak torek v tednu (ne vsak petek, kakor je bilo pomotoma to natiskano v zadnjem »Gospodarju«).

Tajništvo SLS v Celju bo odslej vsak torek zaprto, ker posluje celjski tajnik g. Denžič vsak torek v Šmarju.

Pozor! Trgovcu Alojziju Pinter v Slov. Bistrici je bilo v noči od 8. na 9. t. m. pokradenega mnogo manufakturnega blaga: okoli 40 komadov za moške in ženske obleke, 48 komadov moških srajc, robcev itd. Na sumu so cigani ter opozorimo na to posbeno ljudstvo ptujske okolice. — Kdor pride na sled, da se to blago najde, dobi 4000 din. nagrade. — A. Pinter.

Pobegnili od svojih rediteljev. Od svojih rediteljev v Vojniku je pobegnila v nedeljo zjutraj rejenka, 14½ leta stara Marica Mirnik brez dokumentov. Ker je odnesla seboj tudi nekaj obleke in perila svojih rediteljev, se vsakogar svari pred nakupom in prosi, da se obvesti spodnji naslov o bivališču imenovane, ki se je obrnila proti Vitanju. — Skoflek Ferdo, Vojnik pri Celju.

Zdravnica dr. med. Klara Kukovec se je vrnila in ordinira zopet v Mariboru, Gosposka ulica 2. 1235

Po najnižjih cenah zamorete stalno dobavljati la Portland-cement ter vsakovrstno la opeko iz najbolj slovečih tovarn Jugoslavije, pod najkulantnejšimi pogoji pri zastopstvu tvrdke Artur Aglič, lesni trgovec, Rečica ob Paki. — Istotam se sprejmejo naročila za vsakovrsten premog po najnižjih cenah. 1200

Lahek prihranek, in to sedaj v teh težkih časih? Marsikomu se bo to zelo čudno zdelo. Ja, pa je le vendar tako, da si vsak prav lepo svotico prihrani, kdor si ceno nabavi jesensko in zimsko blago in vse drugo, kar pač rabi za oblačilo in sploh za domačijo. Kadar se mudite v Mariboru, si samo oglejte izložbe pri nižje navedeni tvrdki, pa se bode uverili, da ste najbolj postreženi. V posebno veliki izberi ima tvrdka vedno raznovrstno sukno, hlačeplatan in še vseh drugih vrst manufakture. Pozabili bi še kmalu na vedno najnovejše vrste svilenih robcev, za moške pa klobuke, srajce, samoveznice itd. itd. Porabili bi pa preveč prostora, če bi še naprej naštevati, kaj da vse lahko kupite dobro in ceno pri tvrdki Franc Mastek v Mariboru na Glavnem trgu št. 16.

Srečo v zakonu ustvarja samo skrbnost in varčnost gospodinje! Te vrline ima pa samo ona gospodinja, ki uporablja izključno samo milo »Gazela.«

Dopisi.

Hoče. Dne 11. t. m. so tudi narodno zavedni Hočani manifestirali za zaslužnjeno Koroško. Po poznem pravilu so se vsa tukajšnja kulturna društva brez razlike zbrala v Društveni dvorani k manifestacijskemu zborovanju. Shod je vodil predsednik Cirilmetodove podružnice g. Andlovčič. Navdušeno sta govorila č. g. dekan Šagaj in g. učitelj Čiček, povdarjajoč vzroke koroške nesreče in spominjajoč nas na naše tozadavne naloge in zahteve, na naše dolžno-

sti do zatiranih bratov. Ko nam je govornik slikal krivice, ki jih trpijo od Nemcev na vseh poljih, nam je to srce pretreslo. Soglasno je bila sprejeta tozadevna resolucija z dostavkom, da naj naša vlada nastopa energično in naj nasproti Nemcem in Italijanom ravno tako ravna, kakor oni z našimi v svojih državah. Lepo zborovanje je zaključil možki pevski zbor z v srce segajočima pesmima »Oj Doberdob« in vedno lepo koroško narodno »Tam čez Izaro« pod vodstvom g. organista. Naj se zgodi, prej ne bo mirno naše srce, kar je rekel govornik, da bomo videli zbrane vse Slovence pod streho hiše ene!

Sv. Križ pri Ljutomeru. V nedeljo, dne 27. septembra 1925, so gostje na primiciji č. g. Alojzija Zalarja nabrali za Dijaško semenišče v Mariboru 1020 dinarjev, za »Slom ška«, društvo mariborskih bogoslovcev, 250 dinarjev in za domači orlovski odsek 250 dinarjev. Bog plačaj vsem darovalcem!

Ormož. Za nedeljo, dne 11. t. m., je sklical g. Bende, tajnik Radičeve stranke v Mariboru, zaupni sestanek »Kmečke zveze« zavoljo ustanovitve nove »Kmečke hranilnice in posojilnice v Ormožu« v hotelu Bauer na 8. uro po rani službi božji. Sestanek je klaverno izpadel. Navzočih je bilo z Rojsom in Bendetom celih 15 mož. Med temi sta bila cela dva kmeta. O govorih, če se sme tako besedičenje imenovati govor, ni vredno, da bi poročali. Škoda za papir. Pripomniti je še treba, da je bil po plakatih napovedan javni shod »slovenske gospodarske stranke« pri Skorčiču ob 8. uri. Pa ga ni bilo, ker ni bilo poslušalcev. Res čudna je ta stranka, ki se imenuje enkrat Radičeva, in če to ne vleče, »Kmečka zveza« in nazadnje »slovenska gospodarska stranka«. Vse le farbanje ljudi!

Svetina pri Celju. Dne 12. t. m. je tukaj umrl Mihael Klinar, p. d. Turin, posestnik in gostilničar. Vsak, ki je bil kdaj v slavnostni Svetini, pozna tega odličnega, zavednega in značajnega krščanskega moža. Pogreb je bil v sredo ob 10. uri. N. v m. p.!

Sv. Lenart nad Laškim. Tukaj je umrl pred par tedni vdovec Jožef Govc, posestnik v Tevčah. V svoji oporoki je napravil volila za razne dobre namene. Spomnil se je domače cerkve in šole, siromakov in dijaškega semenišča v Mariboru. Bog mu naj bo za vse zvest plačnik!

Sv. Peter pod Sv. gorami. V Sv. Petru nihče ne govori o ničemer drugem, kakor o sami loteriji, katero bo dne 8. decembra t. l. vprizorilo Katoliško prosvetno društvo v Sv. Petru pod Sv. gorami. Vse tekmuje, da kupi čim več srečk, da si tako zagaruje svojo srečo. Loterija je zelo dragocena. Dobitkov je 250 v vrednosti 50.000 dinarjev. Iz vseh strani naše obširne jugoslovanske domovine prihajajo naročila za srečke, celo iz Francoske, kjer delajo naši Slovenci v rudokopih. Opozarjamo Vas na to loterijo, da si kupite čimveč srečk, katere so po ceni. Ena stane samo 5 dinarjev. Natančneje si oglejte v dopisu pod »Prireditve« v današnjem »Gospodarju«. Sreča Vas išče!

Gospodarstvo.

KMETIJSKA DELA V MESECU OKTOBRU.

V vinogradu.

Grozdje dozoreva in postaja z vsakim dnem slajše. V letošnjem letu neurja in pogostih nalivov je tudi grozdje v zoritvi zaostalo. Ponekod je trtna plesen ali oidij napravil ogromno škodo in so napadene jagode začele pokati ter se sušiti, po drugod pa je navadna grozdna plesen započela svoje delo na grozdju. V zelo hudih slučajih bo letos takojmenovano podbiranje zelo na mestu. Sicer pa bo treba počakati s trgatvijo vsaj do druge polovice oktobra, da pridelek ne bo prekišel. Upajmo, da bo vreme v pozni jeseni ugodnejše, nego je bilo v rani. Kdor ima v svojem vinogradu namizne grozdne vrste, kot belo in rdečo žlahtnino, muškato, muškatin silvanec, silvanec i. dr., bo grozdje vnovčil morda boljše na grozdnem trgu. Tudi pri letošnji trgatvi bomo morali paziti na to, da odstranimo vse suhe in trde jagode, ki so bile napadene po oidiju in peronospori. S tem bomo dosegli boljši in večji pridelek, kajti suhe jagode nam lahko popijejo dokajšnje množine mošta. V večjih vinogradih berejo vsako vrsto zase, da dobijo vina čiste vrste, ki se dražje plačujejo, nego mešana. Pri trgatvi in prešanju grozdja je največja snažnost prvi pogoj za poznejšo kakovost vina. Posodo, ki pride pri trgatvi v uporabo, je iziniti z vrelo vodo, kateri smo pridelali 2% sode. Stiska naj se kolikor mogoče naglo, da ne pride grozdje z zrakom preveč v dotiko. Zračni kisik kvari mošt in utegne povzročiti poznejše rjavenje vina. — Po končani trgatvi je misliti na nadomestilo hranilnih snovi, ki smo jih odvzeli zemlji s pridelkom. Gnojimo s hlevskim gnojem, kompostom, metuljnicami, umetnimi gnojili, ali pa tudi z zemljo, ki je bogata na hranilnih snoveh. Po nekod gnoje s kamenjem, ki rado razpada. Takšno kamenje je: bazalt, škrljavec in lapor. Gnojenje z lapornjem je v Nemčiji že zdavno v navadi. Tam kopajo lapor v času, ko ni drugega dela, v lapornih jamah ter ga vozijo zdrobljenega v vinograde. — Zelene cepljenke je položiti v zemljo (pogrobati), da jih mraz ne poškoduje. Osipajmo eno- in dveletni trsje v vinogradu do tretjega žlahtnega očesa, da ne pozebe po zimi. Izkrpajmo luknje, ki so nastale v mladih nasadih vsled uporabe slabega trsja, z močnimi eno- ali dveletnimi trtami, ki jih obrežemo šele v pomladi. Pri sajenju, ki je boljše od pomladanskega, prikrasjamo samo korenine. Trte, ki so izostale pri sajenju, smejo znašati k večjemu 5% vsega posajenega trsja.

V sadonosniku.

Zimsko sadje spravljamo enako, kakor poletno. Z roko ali obiračem natrgano sadje razbirajmo v dve vrsti. Najlepše sadove dajemo k prvi vrsti, slabše in drobnejše

pri hruškah tudi kamenite, pa k drugi vrsti. Najdebelejše izbrane sadeže ene in iste vrste imenujemo kabinetne sadeže. Sadeje, katerega ne maramo shraniti kot namizno sadje, ker je krmežljivo in kot takšno manj vredno, posušimo ali pa sprešamo v sadjevec. — Razbrano namizno sadje spravimo v hladno shrambo, ki naj bo zračna in ne presuha. Sadne shrambe je treba od časa do časa dobro osnažiti, police pomiti in stene pobeliti. Dobro je tudi prostor večkrat zažveplati, da uničimo glivice, ki povzročajo gnulobo in plesen. V sadni shrambi ne smejo biti predmeti, ki razširjajo oster duh, kakor kislo zelje, repa, ribe itd. V sadni kleti pri 4° C se da sadje ohraniti do poletja prihodnjega leta. Fino in občutljivo sadje ne sme biti na kupih. Police se napravijo iz 2—3 cm debelih in pol metra širokih desk, ki so postavljene na širokih stebričih v razdalji 20—30 cm vsaksebi in pritrjene ob steni sadne shrambe. Ob robu pribijemo 10 cm široko lato ali remeljc, ki brani, da sadje ne pada na tla. V večjih sadnih shrambah najdemo police, ki so zbite iz samih ozkih remeljcev, da lažje prihaja zrak med sadje. Zelo pripravne police napravimo tudi tako, da nakopičimo v stojalu lese, druga vrh druge. Te posamezne lese se premikajo v stojalu, kakor predali v omari. — V drevesnici pregledajmo okulante in prerežimo vezi, ki se zajedajo v kožo. Za nove drevesnice je treba pripraviti prostor že sedaj. Ta prostor pognojimo s hlevskim gnojem ter ga rigolamo 50—60 cm globoko. Za drevesnice v večjem obsegu moremo zemljišče tudi preorati s plugom-rajolnikom. V sejalnici sejemo peske, ki naj izhajajo od bujno rastočih divjakov, da dosežemo močna drevesa. Ob priliki prešanja sadja imamo najlepšo priliko, da dobimo zanesljivo blago za seme. Jesenska setev pešk je boljša od pomladanske. Peske sejemo v pomladi le tedaj, ako v jeseni nismo imeli za to pripravnega prostora.

Na polju.

Dovršujemo setev ozimne. Spravljajmo pozno koruzo in sušimo listje koruznih štrcljev (kožuho vino). Listje od koruznega latovja je zelo pripravno za posteljne slamnice, ker se ne drobi, je mehko in dovolj prožno. Kmetice, ki si ne morejo nabaviti dragih žimnic in posteljnih vložkov na vzmeteh, naj opremijo svoje postelje s koruzno kožuho vino in zibale se bodo na naravnih vzmeteh prav tako, kot bogate meščanke na umetnih. Žanjimo ajdo ter jo spravljajmo v kozolce, da ne segnijo ob deževnem vremenu. Ruvajmo peso, repo in korenje ter shranjujmo te pridelke v hladnih kletih. Orjimo jesensko praho, ko so druga nujna opravila gotova. Ako hočemo pritegniti spodnje, še neizčrpane zemeljske plasti rastlinam v izkoriščanje, tedaj orjimo v jeseni globoko brazdo. S takšnim oranjem spravimo spodnjo plast zemlje na površje, kjer se bodo pod vplivom zraka, vode in toplote spremenila v rahlo in rodovitno plast ter nudila rastlinam nove hrane. Za globoko oranje zelo pripravni so Sackovi rajolni plugi, ki jih ima poleg drugih poljedelskih strojev menda v največji izbiri pri nas češka tvrdka Melichar-Umrath-Bäcker. Kdor želi naročiti kakšen plug te ali one vrste, stori najbolje, ako se obrne na generalno zastopstvo zgoraj navedenih tovarn, katerega vodi g. F. Smola v St. Jurju ob južni žel. S Sackovim rajolnim plugom se more orati do pol metra globoko. Seveda je treba pripreči dva para čvrste živine. Zorana zemlja se pusti v surovih (debelih) plasteh čez zimo ter se šele v pomladi prevlači ali plitvo preore. Z globokim jesenskim oranjem zatiramo najlažje nadležni plevel, ki se v nižjih plasteh zemlje vsled pomanjkanja zraka zaduši in polagoma segnijo.

Na vrtu.

Okopavajmo zimsko zelje, zimsko solato in zimski ohrovt. Trgajmo paradižnike ter jih vkuhavajmo z dodatkom nekoliko sladkorja. Pri tem ravnajmo takole: Snažne paradižnike pristavimo k ognju brez vode, prekuhamo in nato pretlačimo skozi sito. Lupine in seme zavržemo, mezgo pa pristavimo vnovič k ognju in dodamo sladkor. Če imamo »Weckove Reform«-steklenice za shranjevanje, zadostuje za kuhanje kake pol ure, drugače pa je treba kuhati tako dolgo, da mezga v kepah od kuhlje odpada. Sekajmo zelje in ga denimo kisat v leseno posodo. Prazne grede preklopamo ter jih pustimo ležati čez zimo neporavnane. — Vse občutljive cvetlice spravimo na varno. Potaknimo vzpenjalke, mnogocvetnice, ribez, kosmuljo, divjo trto in kutine. Koncem meseca vzamimo iz zemlje gomolje dalij in čebulice mečkov. Presajajmo lepotično grmičevje in spravljajmo različna semenja.

V kleti.

Prpravimo sode, ki jih rabimo v času trgatve. Pred napolnjevanjem jih žveplajmo z žveplom na platno, papir ali azbest. Žveplo na azbest je najboljšje, ker pri gorenju ne odpada. Z žveplanjem uničimo škodljive glivice, ki se nahajajo v notranjosti sode in deloma tudi glivice, ki se nahajajo v moštu samem. Kvasnim glivicam pa žveplanje ne škoduje, ampak jih še spodbuja k večji delavnosti. Sode, v katere mislimo natočiti mošt iz močno gnilega grozdja, žveplamo močnejše, nego posodo, katero nalijemo z moštom iz zdravega grozdja. V prvem slučaju damo na polovnjak eno platneno trščico, v drugem pa samo polovico. Sodov ne smemo napolniti do vrha z moštom. Prazen prostor od pilke do površine mošta naj znaša pri polovnjaku 15—20 cm. Ko začne mošt vreti, je postaviti na sod kipelno veho, ki zabranjuje pristop zraka do mošta, vendar pa omogoča, da ogljenčeva kislina uhaja iz sode. Pod kipelno veho kipi torej mošt, ne da bi prišel z zrakom v dotiko. Kvasnih glivic to nikakor ne ovira v svojem delovanju, temveč samo glivice od plesni, birse in osetne glivice, ki brez zračnega kisika ne morejo izhajati. Kipelne vehe so iz stekla, gline ali pločevine. Ako mošt v sodih razpošiljamo, tedaj ga moramo močno žveplati (enako kakor mošt iz gnilega grozdja), da vrenje zadržujemo. Vrh tega je postaviti v pilke kipelne pipice, da nam razvijajoča se ogljikova kislina ne razžene sodov. Toplina kleti za

moši naj znaša 12—16° C. Če hočemo, da mošt dobro in hitro pokipi, uporabljamo čistorejene kvasne glivice ali samočiste vinske droži. Naročalo jih pri kmetijsko-kemijskem zavodu v Mariboru ali Ljubljani. Za eno cevko znaša pristojbina 2 dinarja.

V čebelnjaku.

Začnimo s prezimovanjem čebel, kar storimo s skrčenjem čebelnega prostora in zamašenjem vseh odprtín s slamo ali vato. Pri tem poslu se prepričajmo o sposobnosti matice, o moči panja, o količini hrane in o velikosti prostora. Matica ne sme biti starejša od dveh let, sicer jo je zamenjati z mlado. Samo močen panj more dobro prezimiti. Stare delavke ne dočakajo pomladi; zato jih je raje uničiti, da ne jedo po nepotrebnem medu. Srednje močen panj mora imeti za zimo približno 10 kg medu. Čebelar pustimo toliko prostora, kolikor ga lahko dobro pokrivajo. Brezmatične panje je treba združiti s takimi, ki imajo dobre matice.

Koga li branje pač ne veseli, oktobra, ta najprijetnejši čas! Vse staro in mlado v vinograd hiti, da s pridom izkoristi trsni kras.

Ajdo že pozele so žanjice; repo, peso, zelje in korenje zdaj še skrbno spravljajo ženice, zakasnelo sejejo semenje.

Vekoslav Štampar.

Važno za prevzemnike posestev. Dogajajo se še vedno slučaj, da zapadejo prevzemniki posestev občutni denarni kazni vsled nepravčasno plačnega desetka. V sedanjem pravcu gospodarstva so lahko te kazni za marsikatero posestnika usodepolne. Ne moremo tukaj presojati, ali in v koliko so teh kazni krivi notarji, na katere se prizadevati navadno izgovarjajo, da jih niso podučili o zakonski določbi glede roka plačila, ali pa do so jih celo krivo podučili. Opozarjamo samo ponovno na sledeče: V zakonu o taksah in pristojbinah, katerega je dne 25. oktobra 1923 izglasovala Pašič-Pribičevićeva vladna večina, radikalna in samostojno-demokratska stranka, je ista vladna večina, vključ protestu naših poslancev, stavila določbo, da se mora desetek plačati v 15 dneh po sklepu pogodbe, če ne, se kaznuje prevzemnik z denarno kaznijo, ki znaša trikrat toliko kot redni desetek. Isto velja pri vseh kupnih in prodajnih pogodbah. Za plačilo te takse (desetka) pa davčni uradi ne pošiljajo nobenega naloga, ampak mora vsak, da se izogne kruti kazni, plačati desetek, ne da bi dobil za to nalog od davčnega urada. Nalog pošlje davčni urad samo tedaj, ako zapade kazni.

Mariborski trg dne 10. oktobra 1925. Kmetje so pripeljali 41 s svinjskim mesom, 52 s krompirjem, čebulo in drugimi živili in 21 s sadjem naloženih vozov. Slani narji so prodajali svinjino po 20 do 30 din., slanino po 25 do 30 din. in drob po 15 do 20 kg; domači mesarji pa so prodajali govedino po 10 do 17.50 din., teletino po 15 do 20 din. in svinjino po 17.50 do 20 din., klobase po 20 do 35 din., prekajeno meso po 35 do 40 din., gnjat po 45 do 50 din., drob po 8 do 15 din. kg. — Perutnine je bilo okoli 700 komadov. Cene piščancem 20—30 din., večjim 30—75 din., kokošem 30—60 din., racam, gossem, puranom mladim in starim 35 do 120 din., domačim zajcem 10 do 50 din., glicam 35 do 40 din. komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje cvetlice; Cene so bile krompirju 4 do 5.25 din. mernik (7½ kg), oziroma 1.25 do 1.75 din. za kg, solati 1 do 3 din. kg, glavniati solati 0.25 do 1.50 din., ohrovtu in ohrovtovi repi 0.50 do 1.50 din., zeljnatim glavam 1 do 3 din., karfiolu 1 do 7 din., kumarcam 0.50 do 2 din., buči 1 do 3 din. komad, stročjemu fižolu 4 do 5 din., paradižnikom 1.50 do 2 din., kisli repi 3 din., kislemu zelju 4 din. kg, luščenemu fižolu 1.25 do 3 din. liter; jajcam 1.50 do 1.75 din. komad, tropistovskemu siru 25 din., ovčjemu siru 20 din. kg, mleku 3 do 3.50 din., maslinemu olju 33 do 55 din., bučnemu olju 24 do 32 din. liter, smetani 12 do 14 din. liter, maslu 44 do 48 din., kuhanemu maslu 50 do 55 din. kg, jabolkom 3 do 7 din., hruškam 3 do 8 din., slivam 3 do 10 din., češpljam 3 do 5 din. (kmetje so prodajali češplje po 5 do 6 komadov za 25 para, tedaj 60 do 72 komadov za 1 kg, med tem ko jih je na kg samo 54 do 56 komadov), breskvam 4 do 6 din., grozdju 6 do 10 din., limonam 0.50 do 1.50 din. komad, melonom 3 do 15 din. komad. Cvetlicam 0.50 do 6 din., z lonci vred 15 do 50 din. komad. Lončena in lesena roba 0.50 do 1.75 din. komad, brezove metle 2 do 5 din. komad, leseni ročni vozički 100 do 200 din. komad. — Seno in slama. V sredo, dne 7. t. m., so kmetje pripeljali 10 vozov sena in 2 voza slame, v soboto, dne 10. t. m., pa 4 vozove sena in 2 voza slame na trg ter so prodajali seno po 50 do 62.50 din., slamo pa po 37.50 do 50 din. za 100 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na sejem dne 13. okt. 1925 se je prignalo: 12 konj, 20 bikov, 143 volov, 456 krav in 7 telet, skupaj 638 glav. Povprečne cene za različne živalske cene so bile sledeče: Debeli voli 1 kg žive teže 9 do 10.50 din., poldebili voli 8 do 8.50 din., plemenski voli 5.75 do 7.50 din., biki za klanje 6.25 do 6.75 din., klavne krave debele 7.75 do 8.50 din., plemenske krave 5.25 do 6.75 din., krave za klobasarje 4 do 5 din., molzne krave 6 do 7.75 din., breje krave 6 do 7.75 din., mlada živina 7.50 do 8.50 din., teleta 11.25 do 13.75 din. Prodalo se je 325 glav, od teh za izvoz: v Avstrijo 50, v Italijo 15 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 10 do 19 din., telečje meso 12.50 do 20 din., svinjsko meso sveže 12.50 do 27.50 din.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 55-56 din., francoski frank 2.55 din., čehoslovaška krona 1.60 din., italijanska lira 2.22 din., nemška marka 13.40 din., švicarski frank 10.80 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 9.20 centimov.

Cirilova tiskarna v Mariboru je dozdej založila in izdala sledeče zvezke »Cirilove knjižnice«: 1. zvezek: dr. Lenard: Jugoslovanski Piemont. 7 D. 3. zvezek: dr. Lenard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda 10 D. 4. zvezek: Moj stric in moj župnik. Povest. 4 D. 5. zvezek: Melville: Gladiatorji. Roman. I. del 8 D. 6. zvezek: Melville: Gladiatorji II. del 10 D. 7. zvezek: Wells: Zgodba o nevidnem človeku. 7 D. 8. zvezek: Orczy Dušica. Roman. I. del 16 D. 9. zvezek: Conan Doyle: V libijski puščavi. Roman. 12 D. 10. zvezek: Bennett: Živ pokopan. Povest. 8 D. 11. zvezek: Camelli: Izpoved socialista (Od socialista do duhovnika). 16 D. 13. zvezek: E. Lešnik: Šumi, šumi Drava. Črtice iz mariborske zgodovine. 5 D. 14. zvezek: Ljubša: Slovenske gorice 7 D.

MALA OZNANILA.

Majar s 4 delovnimi močmi se sprejme. Marija Lininger, Koroševa ulica 32. 1236 2-1

Viničarija s štiri do pet delavcev sprejme Kordik-Reiser Pekre. Sprejmeta se tudi družini z 2 do 3 delavci. 1237

Štirinajst- do šestnajstletno dekle brez staršev sprejme za svojo Ferdinand Mom, pos. na Planici, pošta Fram. 1238

Išče se izučeni vrtnar, oženjen z dobrimi spričevali; prednost imajo brez otrok ali že z bolj odraslimi. Naslov v upravnistvu tega lista. 1242 2-1

Močen mizarski učence se sprejme takoj. Krekova ul. št. 18. 1244

Sprejmeta se dva dijaka na stanovanje in hrano. Cankarjeva ulica 3-I., Studenci pri Mariboru. 1247

Deklo, dobro izurjeno v svile, išče Anton Cvenkel, Sv. Peter v Sav. dolini. 1227

Učence ali učenko s primerno čelso izobrazbo ter poštenih staršev sprejme Josip Kosmus trgovec z meš. blagom v Loki pri Zusmu. 1175

Proda se posestvo v lepi legi, 4 orale, četrt ure od Rogaske Slatine. Več se izve pri Lovru Jagodič, Tekačevo pri Rog. Slatini. 1243

Prodaj posestvo v bližini mesta, obstoječe iz vinograde, sadonosnika, njiv in gozda, skupaj 6 oralov zemlje. Hiša nova, zidana, ima 4 sobe, dve kuhinji in klet ter gospodarsko poslopje. Potreben je kapital 60.000 D. Hrastnik, Slov. Bistrica. 1209 2-1

Lepo posestvo v Sv. Rupertu v Slov. goricah se da v najem. Ponudbe na upravo lista. 1223 2-1

Zaradi smrti svoje žene prodaj posestvo, 27 oralov: ena tretjina gozda, ena tretjina njiv, ena tretjina travnikov, z dobrim poslopjem in lepim sadonosnikom. Anton Jager, Cerovec, p. Sv. Jurij ob juž. 1222 2-1

Proda se na Vranskem v trgu v bližini sodnije dvoje posestev: prvo 21 oralov lepih rodovitnih njiv, travnikov, sadonosnik in gozd; gospodarsko poslopje (hiša, hlevi kozolec) je v najboljšem stanju. Drugo posestvo obstoji iz lepe prilicne hiše, iz novega gospodarskega poslopja, lepega sadonosnika ter ene velike rodovite njive. Cena se izve v župnišču Vitanje. 1169 5-1

Kovačnico ali malo posestvo vzamem v najem, pozneje po ugodnih pogojih tudi kupim. Pismene ponudbe naj natanko navedejo kraj, stanje, primerna ceno, pogoje. Naslov: Franc Mlaker, Schmid, Kuhbach bei Lahr (Baden) in Deutschland. 1228 2-1

Kupim majhno kmečko posestvo v okolici Maribora. — Pismene ponudbe s popisom in ceno na upravo Slov. Gospodarja. 1230 2-1

Lepo majhno posestvo na prodaj. Cena 15.000 D. Naslov: Josip Posilović, Podgrad št. 5, St. Jurij ob juž. 1199 3-1

Sprememba posesti. Prodajo, nakup, najem, zlasti malih posestev, blizu Maribora posreduje »Marstan«, Maribor. 1198

Nove sode za vino in zelje prodaja po ceni J. Penko, Gosposka ulica 46, Maribor. 1239

Pozor! Prvovrstne cepljene vinske trte, po konkurenčni ceni vam nudi trtnica J. Gošnik, Breg, p. Slovenske Konjice. 1246

Prvovrstni angleški in ostravski plinski koks na drobno iz debele dobavi po znatno nižjih cenah Mariborska mestna plinarina. 37

Pletene jopice, bluže, telovnike za moške in ženske, sviterje, kostume, spodnja krila, pelrine, kapice, nogavice, dokolenice itd. vse iz najboljših volne dobro izdelano in za nizko ceno dobite v Strojni pletarni Maribor, Vetrinjska ulica 17. 1219 10-1

Proda se nekaj pohištva v dobrem stanju po ceni pri hišniku, Slomškov trg 14, Maribor. 1225

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru obrestuje od 1. oktobra 1925 naprej nevezane vloge po 6 odstot., vezane pa po 8 odstot. 1221

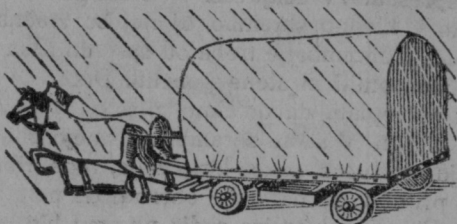
Vinski kam n

orehe, zabelo vsake količine kupuje

F rdo Ussar,

MARIBOR, GLAVNI TRG 1.

Ali sem že obno-
vil naročnino

Dežne plahte

za konje 1 par 800 D. Dežne plahte za vozove, mlatilnice, mesarske stojnice v velikosti 2x3, 2½x3½, 3x4, 3x6, 4x4, 4x5, 4x6 in 5x9 m; cena 1 m² 60 D. Konjske koce od 120 D naprej. Posteljne odeje, dobro izdelane od 170 D naprej, in drugo manufakturno blago priporoča

Alojzij Gniusek

manufaktura

MARIBOR

Glavni trg 6.

MARIBOR

Zim se bliža!

Preskrbite si razno manufakturno blago pri trdki

F anjo Maler, Maribor,

Glavni trg šte. 9.

Tam dobite odeje, koce, zimsko perilo, barhent, flanela in vseh vrst sukna za moške in ženske obleke po najnižji dnevni ceni. 1214

Lepi vinski sodi

v vseh velikostih se prodajajo v vinski trgovini

FERDINAND KUSTER, MARIBOR,

908

Meljska cesta 10.

Zelo važno za vsakogar!

Novo konfekcijsko tovarno

je ustanovil

v Celju »AMERIKANEC« v Celju

kjer se izdeluje na poseben ameriški način:

Obleke za moške, ženske in otroke, gotovo in po meri.

Obleke so izdelane natančno po predpisu kroja.

Perilo za moške, ženske in otroke, gotovo in po meri.

Obleka, moška, štofasta od 350 din. naprej.

Specialiteta: Moška obleka, po meri narejena, zajamčeno pristna volna samo 550 din.

Cajgaste moške hlače, močne, od 45 din. naprej.

Barhant, flanela in vse drugo blago po najnižji ceni.

Velikanska izbira moških in ženskih štofov.

Oglejte si:

»PRI AMERIKANCU«, CELJE, GLAVNI TRG ŠTEV. 10 (pri farni cerkvi). 1212

Močne vreče

od parafina in papirnatih stročkov, primerne za krompir, jabolke itd. se prodajo pri Unio-družbi, Maribor, Trstenjakova ulica 23. 1240

Priporoča se

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Za poljske križe

si mnogi želijo Kristusove podobe (korpuse). Da ustreže ljudem, jih je oskrbela Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih cenah: 65 cm veliki po 550 din., 75 cm veliki po 600 din., 80 cm veliki po 700 in 800 din., 90 cm veliki po 800 din., 100 cm veliki po 950 din. in po 1280 din., 120 cm veliki po 1700 din.

Stenski križi

z leseno podobo (korpusem) stanejo: Velikost 20 cm po 42 in 77 din., 25 cm po 55 in 90 din., 30 cm po 77 in 100 din., 35 cm po 96 in 115 din., 40 cm po 140 din.

Stenski križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih po 4, 12, 18 in 24 din.

Stoječi križi

s kovinasto podobo stanejo v raznih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 din.

Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se toplo priporoča, da si vsak, kdor križe potrebuje, iste kupi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

W. Badl, Maribor

prodaja vse vrste usnja in podplatov, samo najboljše kvalitete — Najnižje cene!

Vzame v delo vse vrste kož na boks, gornje usnje, podplate in kožuh. —

Kupuje po najvišjih dnevnih cenah suhe (skipke) knopere

in svinjske kože.

Vinske pumpe

vinske gumene cevi, prašek za uzimanje kiseline vinu,

lomazevo žlindro,

kajnit, kalijevo sol in apneni dušik nudi po najnižji dnevni ceni

Trgovina z umet. gnojili in vinarskimi potrebščinami

Z. TONEJC, Maribor, Melekska cesta 35

Kašelj in hripavost

preženete takoj s svetovnoznanim

Za čudoviti učinek prevzamemo vako sigurnost. Trajanost dve leti. Naroča se pri: Fran Voršiču, Zagreb I — 391, za 53 D (vštevši usnjeni etui in poština). Zahtevajte obširni prospekt!

Prva žebljarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebljarska zadruga, Kropa (Jugoslavija).

Telefon interurban Podnart.

Brzójavke: Zadruga Kropa.

Žebli za normalne in ozkotirne železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, les i. t. d., žebli za čevlje. Spojke za odre in prage, spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuke za podobe, zid, cevi, žlebe i. t. d. Vijači z maticami. Podložne pločice. Matice. Zakovice za tenderje, kotle, sode, mostove, pločeno, kolesa itd. Vijačni čepi. Verige.

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in rabah najceneje.

Ilustrovani ceniki na razpolago! — Prodaja se samo na debelo trgovcem.

VELIKA

prodaja damskih plaščev! —
Trpežni športni 400 D, modni
ševjot 550 D, Velour Ia 600 D,
Velour Ia Ia 720 D, gladki suk-
neni 800 D, fini modno-sukne-
ni 900 D.

MODELI

Velour s »Biberette« -kožo
1020 D, modno sukno s »Ele-
ctrik« 1330 D, Eskimo Velour
s Panterkanin 1650 D, najno-
vejši modeli s Chinchilla Opus-
som 2600 D do 3000 D v vele-
trgovini R. Stermecki, Celje,
št. 24. Cenik zastoj. Vsaki
kupec dobi darovnico. 1150

Fižol

letošnji suhi rešetani izbran kupim po najvišjih dnevnih
cenah

E. Gaspari

trgovina z mešanim blagom, Maribor, Aleksandrova c. 19.

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za
jesen in zimo

KARO-čevlje

Lastne delavnice — solidne cene.

MARIBOR, Koroška cesta št. 19.
Le najboljše je najceneje.

Predno kupite

niko blago, ogledajte si v manufakturni trgovini K. Wor-
scheja nasl. Anton Macun v Mariboru, Gosposka ulica 10.

Kje kupite dobro
in po ceni?

Pri FRANCU KOLERIC APACU

Velika zaloga
manufakturnega
specerijskega in
železnega blaga.

STROGORELNA FIRMA

Stikalnice in mlne (patent
Rudl) za grozdje in sadje ima
v zalogi trdka Hochnegger
in Wicher, Maribor, Koroška
cesta 53. Izdelovanje pohištva
in stavbene mizarstvo. — Po-
strežba točna. — Cene nizke.
693

Prvovrstno sadno drevje in
cepljene trte najbolj pripo-
ročljivih vrst po nizki ceni
ima v zalogi: Drevesnica in
trtnica Gradišnik, št. Janž-
Velenje. Naročila in tozadev-
na vprašanja naj se blagovo-
ljo nasloviti na: Ivan Gra-
dišnik, pošta Dobrna pri Ce-
lju. 1052

Pozor! Ravno došlo blago, na
ve cene. Platno, barhenti, drak
hlačevina, svileni robci, suk-
no itd. Dobiva se najceneje
pri Trpinu, Glavni trg 17. 63

Sodi za vino, žganje, trans-
port in hrambo ima vsako
množina vedno v zalogi Fr.
Repčič, sodarsko podjetje v
Ljubljani, Trnovo. Solidno
delo. Točna postrežba. Ogled-
te si zalogo! 1012 15-1

Išče se takoj za Haloze dober
trezen

vinčar

s 3-4 delovnimi močmi, ki
dobro razumejo delo v vino-
gradu in ki reflektirajo na
stalno službo. Z viničarsko
šolo ima prednost. Ponudbe je
poslati na upravo lista. 1211
2-1

Suhe gobe, orehe.

vosek in vse druge deželne
pridelke kupuje po najvišjih
cenah:

ANTON FAZARINC, CELJE.
Ima na izbiri in veliko zalo-
go: kave, riža, mila, sveč, naj-
finjših čajev, ruma, konjaka
in vseh vrst specerijskega
blaga
po najnižjih cenah.

Zamenja tudi žito za najfinej-
šo baško moko. 1168 10-1

Špecerijske pridelke

posebno lepo kavo, surovo in
žgano, riž, bučno olje, na-
mizno olje, banatsko pšenič-
no moko, dobro krušno moko,
kupite najcenejše in s točno
postrežbo v najstarejši špe-
cerijski trgovini

IVAN SIRK,

Glavni trg v Rotovžu.

Kupim tudi več vagonov lepe-
ga zelja v glavah. 1074 12-1

Losol

katranov preparat proti mrč-
su in drugim škodljivcem na
sadnem drevju se dobi v dre-
geriji Sanitas, Celje. 635

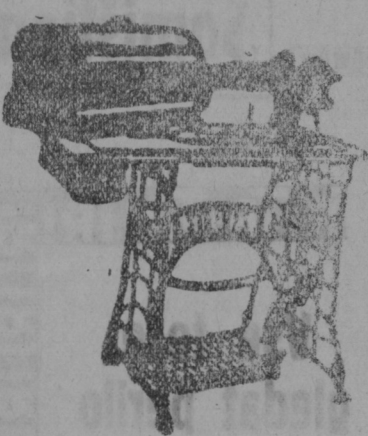
Denar naložite

na najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6.

ki obrestuje hranilne vloge po
najugodnejši obrestni meri.

Brezplacen pouk!

15 letno jamstvo!

Najpopolnejši Stoewer šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak
dom. Preden si nabavite stroj, si ogledjte
to izrednost pri trdki

Lud. Baraga,
Ljubljana, Selenburgova ulica 6/L.

SVEČARNA IN VOŠČARNA FRANJO CVILAK, SL. BISTRICA

proizvaja in izdeluje voščene sveče za oltarje, voščene svitke, svečice za božična
drevesa, gladke in zvretene ter raznovrstne sveče za trgovce za hišno rabo, kakor
stearinske sveče, kompozicijske sveče, nagrobne sveče (konsumne sveče »Vikto-
rija«), Barok-sveče za lustre, vseh vrst okrašenih sveč in svitkov.
Izdeluje se tudi medeno pecivo, krampuse, miklavže ter priporočam se vsem gg.
trgovcem in cerkvenim oskrbnikom za izredno in prvovrstno blago.
Zahtevajte cenik! — Postrežba točna ter solidna! — Cene zmerne! — Trdka
odlikovana z zlato kolajno.

Naložite denar le pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo.

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije
(poprej pri »Belem volu«)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje
obrestuje. — Rentni in invalidni davek plačuje
posojilnica.

Zvonolivarna Zvonoglas, Maribor

daje vsem p. n. interesantom na znanje, da vliiva razen prvovrstnih
bronastih zvonov tudi vse v

livarsko stroko spadajoče predmete

iz bron, med in železa. — Vabijo se radi tega vse tovarne, mehaniki,
ključavničarji, trgovci itd., da krijejo svoje potrebe pri navedeni
trdki, katera izvršuje vsa naročila hitro, solidno in po zelo nizki ceni.

Kupuje se tudi stari kovinski material.

Pozor

župnijski uradi in cerkvene občine!

a) Krasne božične jaslice za cerkvene oltarje in
b) izvanredno krasen »Križev pot« iz trpežne kamenine (Steingutmasse)
v reliefu (po profesorju Feuersteinu) ima v skladišču po jako ugodni
ceni

Delavnica za cerkveno umetnost

Alojz Zoratti,

Maribor, Strossmajerjevaul. 8

